

သာယာကုန်းကျေးရွာ ပုသိမ်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်
(၂၀၁၅-၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
သာယာကုန်းကျေးရွာ၊ ပုသိမ်မြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ

၉၄

မာတိကာ

စကားချိုး

မကျိုးစင်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအားသတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလူထုလုံခြုံရေး

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဆောက်အအုံဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့်မှ ကူညီ
ဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စရပ်များ။

- (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲရေးနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း
- (ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး
- (ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ
- (ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့
- (င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ။

- (က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

၉။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

- (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၏အခန်းကဏ္ဍ
- (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း
- (ဂ) ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း
ဆိုင်ရာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ

- ဇယား:၁ - လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား:၂ - လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား
- ဇယား:၃ - လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား
- ဇယား:၄ - ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား:၅ - ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ
- ဇယား:၆ - ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ
- ဇယား:၇ - ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
- ဇယား:၈ - ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ
- ဇယား:၉ - ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုလွယ်သော အခြေအနေ
- ဇယား:၁၀ - ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

- ဇယား:၁၁ - ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား:၁၂ - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား:၁၃ - ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု
- ဇယား:၁၄ - ကျေးရွာ၏ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
- ဇယား:၁၅ - အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
- ဇယား:၁၆ - ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား:၁၇ - သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား:၁၈ - သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား: ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
- ဇယား: ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား: ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား: ၂၂ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ဇယား: ၂၃ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

- ဇယား: ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
- ဇယား: ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း
- ဇယား: ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
- ဇယား: ၂၇ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီသူ အခြေအနေ
- ဇယား: ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား: ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့်

အခက်အခဲများ

- ဇယား: ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ် အဆင့်စာတက်မြောက်မှုနှုန်း
- ဇယား: ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲများနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတား တည်ရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား ၄၈ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊
အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းနည်းအထိ)

ကိုးကားစာရင်း

စကားချီး

၁။ ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်အကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်လိုအပ်သော နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသောစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည် မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါ သည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်ကိုတတ်တတ်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေး ရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

၂။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြသော်လည်း လူထုအများစုစစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေး ဆွဲကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင် ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ် ရေးမှူး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါ သည်။ ထို့အပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

၃။ ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါ သည်။ ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ် တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက်ပံ့ပိုး ကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည် ပါသည်။

ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ငက္ကကျေးရွာအုပ်စု
ပုသိမ်မြို့

အပိုင်း(က)
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ကျွန်ုပ်တို့ရေးဆွဲထားသော ပထမဦးဆုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တတ်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။

ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစု ရန်အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည့်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်း ကိုပါသတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုပံ့ပိုးစေသော အချက်များနှင့်အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ(၅)နှစ်ကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များကို ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေဖြင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများစီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထား ပါသည်။ ထို့အပြင်ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့အတွက် အသုံးဝင်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကနဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သောအရင်းအနှီးပြည့်စုံမှုတည်၍ တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

သာယာကုန်းကျေးရွာသည် ကားလမ်းမကြီးနှင့် ၁မိုင်ခန့်ဝေးသော်လည်း ဆက်သွယ်သွားလာရလွယ်ကူသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည်မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းမှ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မိုးဥတုတွင် မိုးရေရှိပြီး

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့်အထောက်ပြုပါသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာတွင် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး လယ်ယာမြေသည့် စပါး၊ပဲ၊ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ရန်အတွက် အဓိကအားထားရာ တို့ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် သာယာကုန်းကျေးရွာရှိလယ်ယာမြေအချို့တွင် ရေကြီး၊ ရေလွှမ်းဒဏ်ကြောင့် စပါးတော်တော်များ များ၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို ခံစားရပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး၊ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့်က ကောင်းမွန်သည် မိုးရာသီအချိန်တွင် စိုက်ပျိုးရန်အဆင်ပြေသော်လည်း နွေရာသီတွင်သီးထပ်အချိန် အတွက် လယ်ယာမြေများသို့ ချောင်းရေဖြင့်ရေသွင်းစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။ လယ်ယာမြေရဲ့ အဓိကလုပ်ငန်းမှာ စပါးနှင့်မတ်ပဲများ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတတ်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း()၊ ကျား ()မ() ဦးဖြင့် လူဦးရေ စုစုပေါင်း() ရှိရာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ(၅.၀၆)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှနှုန်းမှာ (၅) ဦးထက်များသည် ကျေးရွာတွင်ကရင်လူမျိုးများနေထိုင်ပြီး အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု ရာခိုင်နှုန်း(၁.၆၈)ခန့်ရှိသဖြင့် ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ နေ့စား၊အလုပ်နှင့်ခေါင်းရွက် အလုပ်၊ ကောက်စိုက် / ရိတ်အလုပ်များ လုပ်ကြရပါသည်။ စာဝတ်နေရေး ပြေလည်ရေးအတွက် လူငယ်များသည် ပြင်ပထွက်၍ အလုပ်လုပ်ကြသူများလည်းရှိကြပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ၊ ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေ အထားမှာ လျော့နည်းပါသည် ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုများတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးရှိပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု(၁၀.၇၆)ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု(၀.၉၈)ရာခိုင်နှုန်း အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စု (၄.၄၈)ရာခိုင်နှုန်းအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု ၁.၆၈ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟုသတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု လက် လှမ်းမှီမှု၊ လယ်ယာသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ချောင်းရေသွင်းနိုင်ကြောင့် စီးပွားရေးအနေ အထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ ချမ်းသာသောလယ်သမားများအပြင်၊ အခြားလယ်သမားများ အိမ်ထောင်စုနှင့် နေ့စားအလုပ်၊ လုပ်စားရသောအိမ်ထောင်စုများသည် ကြုံရာအလုပ်ကိုလုပ်စားရသောကြောင့် ငွေရေးကြေးရေးအသင့်အတင့်သာပြေလည်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားလာသော်လည်း ရာသီအလိုက်လယ်ယာ လုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ခေါင်းရွက်ပြက်ထိုးလုပ်ငန်းများနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲနှင့် အလွန် ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများရှိသလို အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုနှင့်အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုများ လည်းရှိသည်။ သာယာကုန်းကျေးရွာတွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စပါးဘဏ်ရှိပြီး ဆန်ခွဲရောင်းသည့်အခါ တစ်ပြည်လျှင် (၇၀၀)ကျပ်သာရှိပြီး ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများကိုသာ ဦးစား ပေးရောင်းချပေးနေပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၁၃၅)စုထဲမှ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု (၂၀)စုရှိပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာမိသားစုဦးရေများပြားကြပါသည်။ အလားတူ အိမ်ထောင်ဦးစီးက ရွာပြင်ပတွင်သွားရောက်အလုပ်လုပ်နေကြသော အိမ်ထောင်စု (၅)စုနှင့် မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု(၅)စုသည် ဆင်းရဲသည့်အပြင် ထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စု များဖြစ်ကြသည်။

အခြားအထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း(၃)ဦးနှင့် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု နည်းပါးသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၄၀)ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်သို့ သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေ ရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များ၊ လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက် တတ်သောရောဂါများ၊ အရက် နှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်တို့မရှိပါ။ ၎င်းရွာအပြင် သို့သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက်အလုပ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များ သည် မိသားစုစားဝတ်နေရေး ဖူလုံမှုအတွက်သာဖြစ်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရ ပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင်ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အမျိုးသမီးလူငယ်၊ လူရွယ်သက်ကြီးပိုင်းတို့ သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန်ရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများ အနေဖြင့်လည်း အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ကျေးရွာတွင်ရရှိနိုင်ကြပြီး(၇)မိုင်ကွာဝေးသည့် ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော မြို့နယ်ဆေးရုံများနှင့်လည်း လက်လှမ်းမီသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်မှ မြေအောက်ရေကိုအလွယ်တကူရရှိနိုင်ပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော၊ တိုက်ဖျိုက်၊ အစာအိမ်ရောင်စသော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှု

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသား အများစုသည် အခြေခံအရေးအဖတ်၊အတွက်တို့ကိုတတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရည်အတွက်၊ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကိုရွာထဲရှိ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း ခွဲတို့ တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျား-မဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ

ကျေးရွာတွင် ကျား-မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျား-မရေးရာ တာဝန် ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏စံနှုန်းများအရကောင်းစွာ သတ်မှတ်ထား

ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြား ဆက်ခံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင်အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်သည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောက်ျားလေးအရေအတွက် ထက်နည်းနေသော်လည်း အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများတွင် မ-အရေအတွက်မှ ကျားအရေအတွက် ထက်ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာရေးသင်ယူမှုဆိုင်ရာအခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် နေ့တွက်လုပ်အားခများမှာ အမျိုးသားများကပိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အား စိုက်ထုတ်မှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာလျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၃။ ကဏ္ဍာအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင်လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၇)ဖွဲ့နှင့် ဘာသာရေးနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့(၄)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့အနက်အသင်းတော်မှ ဖွဲ့စည်းပေးသောအမျိုးသမီးအဖွဲ့သည် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအားနည်းပါသည်။ နာရေးကူညီမှုအသင်းမှာ နာရေးကိစ္စ အပါအဝင် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအားကောင်းသည်။ မြန်မာ့အသေးစားငွေကြေးအဖွဲ့ကို အသင်းတော်မှ စုစုပေါင်း ကောက်စိုက် / ရိတ်မှရသော ရန်ပုံငွေအသေးစားချေးလုပ်ငန်းကို လည်ပတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြားချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ သင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတတ်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံသားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်စပါးနှင့်မတ်ပဲကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးဧက (၄၁၈) ဧကရှိပြီး နွေရာသီအချိန်တွင် သီးထပ်နှင့် မတ်ပဲများ စိုက်ပျိုးကြသည်။ သီးထပ်စိုက်သည့် လယ်ယာမြေများသည် ချောင်းရေမှ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးရာသီမှာ တစ်ဧကထွက်နှုန်း (၄၀)တင်း၊ နွေစပါးမှာ တစ်ဧက (၅၀)တင်း မတ်ပဲ (၄)တင်းနှုန်းထွက်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်းကုမ္ပဏီများမှလည်း တောင်သူများအတွက်ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကိုရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ

အလုပ်သမားများကိုငှားရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ အချို့တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ကုန်ကြစရိတ်မြင့်တတ်မှုကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် စပါးစိုက်ရာတွင် ကြဲပက် စနစ်ကိုသုံးကြသည်။ တောင်သူများ တစ်ခါတစ်ရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကို ပိုမိုတွေ့ရပြီး ယင်းဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေး တချို့ကိုခံနိုင်စွမ်းရှိကြသဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက်သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနည်းစနစ် ကိုလိုလားနေကြသည် ကျေးရွာတွင် ဝက်၊ ကြက်မွေးမြူကြသော အိမ်ထောင်စုအများစုရှိပြီး တစ်ခါ တစ်ရံရာသီအလိုက် ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများ အထူးသဖြင့် ကြက်လည်လိမ် ရောဂါ သည်အဖြစ်များပြီး ရောဂါကြောင့် သေဆုံးပျက်ဆီးမှုများရှိတတ်သည်။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု များက မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တည်ထောင်တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ချေးငွေကို အလွယ်တကူ မရချေ။ ရွာထဲမှ ငွေချေးသူများထံမှ ချေးငှားလျှင်လည်း အတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားတတ်သည်။ ကျေးရွာ တွင် မွေးမြူရန်မြေနေရာအဆင်မပြေသောကြောင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမရှိပါ။ ၎င်းကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် စားဝတ်နေရေးဖူလုံရန်အတွက် အလုပ်လုပ်နိုင်ရန်အတိုးနှုန်း သက်သာ သော ငွေချေးစနစ်ကို လိုလားကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့်အမျိုးအစားလိုက်တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်း အပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စားအလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရေးရာသီ များတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန် များတွင်အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလား အလာကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းတချို့ကို ဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်သောလုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော် တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်ရှော့ စသည့်တို့သည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့ နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်ထူထောင်ရန်လည်း မတတ်နိုင်ကြပေ။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သံယဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ခင်းများတွင်အဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေး နှင့် ဓာတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူ များအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုအသုံးပြုမှုများပြား သည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပတ်လက်စတစ်ခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဤကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်သော်လည်း တောင်ကုန်းတောင်တန်းများရှိသောကြောင့် ရေကြီး ရေလွှမ်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှတစ်နှစ်အတိုးနှုန်း (၀.၆၇) အတိုးနှုန်းဖြင့် တစ်ဧကလျှင် တစ်သိန်းငါးသောင်းကျပ်ဖြင့် အများဆုံးတစ်ဆယ်ဧကအထိချေးယူနိုင်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် မွေးမြူရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးသမားများလည်း တောင်သူများအတွက် သက်သာသော အတိုးနှုန်းဖြင့် ငွေချေးပေးသော စနစ်ရှိပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းကို အလျား ၉၀ ပေ၊ အနံ ၃၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၈ ပေ၊ အလျား ၆၀ ပေ၊ အနံ ၃၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၈ ပေ၊ အလျား ၆၀ ပေ အနံ ၃၀ ပေ ၊ အမြင့် ၁၈ ပေအရွယ် သွယ်မိုး အုတ်နံရံနှင့် မြေသားခင်းကျောင်းဆောင်တွင် စာသင်ကြားနေပါသည်။

ရွာသားအားလုံးမှာ စာရေးတတ်ဖတ်ကြပါသည်။ ယခုနှစ်ကျောင်းအပ်နှံသည့် နှုန်းထားသည် ကျေးရွာတွင်ရှိ မူလတန်းအရွယ်နှင့် အလယ်တန်းအရွယ်ရှိသူ အရေအတွက်ထက်ပိုနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ၎င်းမှာ မူလတန်းတွင် ၉ နှစ်၊ အလယ်တန်းတွင် ၁၄ နှစ်ထက်ကြီးသောကျောင်းသားများပါရှိခြင်း၊ အနီးအနားကျေးရွာမှ ကျောင်းသားများတတ်နေကြခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂ လုံလောက်ပြီး မူလတန်းပြဆရာမ ၃ဦးနှင့် အလယ်တန်းတွင် ၆ဦး ရှိကြသည်။ ကျောင်းတွင် တပည့်နှင့်ဆရာအချိုးသည် မူလတန်းတွင်()၊ အလယ်တန်းတွင်()ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမ အင်အားလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမြေနေရာရှိပြီး အဆောက်အအုံမရှိပါ။ ရွာသူရွာသားများ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုကို ပြည့်ဝစွာမရရှိပါ။ တစ်ရွာလုံးမီးလင်းရန် ဆိုလာမီးကို သုံးပါသည်။ သောက်ရေအတွက် လက်နှိပ်ရေတုံကင်များသုံးခြင်းဖြင့် ရေရရှိမှုလုံလောက်ပါသည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို ဝါးဝိုင်းပတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြပါသည်။ ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အုတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ကြပါသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ရေလုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/သား များအတွက် အသုံးပြုရန်လွယ်ကူပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထား သီးသန့်မရှိပေ။ ၎င်းတို့သည် ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်တတ်ကြွစာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့်တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအားအတွက် ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းသီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်းရှိသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်လမ်းမှာမြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ဆိုင်ကယ်များကိုအသုံးပြုမောင်းနှင်ကြသည်။ ကျေးရွာ တွင်းလမ်းပြန်လည်ပြုပြင်ရန်အတွက် ငွေကြေးများလိုအပ်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၄၈ စီးနှင့် စက်ဘီး ၁၇ စီးတို့ကို အသုံးပြုလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲမှုမရသဖြင့် ဆိုလာမီးကိုအများစုသုံးကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေး ဈေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ ရွာသားများသည်မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သောသတင်းအရင်းအမြစ်များ လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်မှုတို့ကြောင့် မူခင်းဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးမရသည့်အတွက် ထမင်းဟင်းချက်ရာတွင် ထင်း၊ မီးသွေးများဖြင့် ချက်ရပါသည်။ စာဖတ်ချိန်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေခြင်းစသော လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရေးအတွက် ဆိုလာမီးကို သုံးစွဲကြပါသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၉၅.၇၆ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ် များဖြစ်သည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအားလေ့လာသင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ကျန်းမာရေး အခြေအနေမှာယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း သလပ်ခွါတိုက်နယ်ဆေးရုံသို့သွားရောက်ပြီး ကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းနှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက် ကောင်းသောအဆင့်တွင် ရှိနေကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိလယ်ယာမြေမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာမဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများအဖို့အတွက် နှုတ်တိုးမြှင့်အောင် အားစိုက်ရပါမည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဘဏ်များမှကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်ကိုလည်းမရှိပါ။ ချေးငွေ လိုအပ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်းလိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက်ရာများတွင် အခက်အခဲကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကိုအောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့်ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး အနေအထားကိုတိုးတက် ရရှိစေရန်။

(၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေး ငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရန်။

(၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်တိုးတက်မှုမှတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတိုးတက်လာရန်အတွက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့များနှင့် ကျေးရွာရှိအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိ /ဖများနှင့်ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများမှ စုပေါင်းပါဝင်ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်သည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည်နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားခြင်းစနစ်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် တစ်ရွာလုံးသဘောတူ၍အကောင်အထည်လုပ်ငန်းများအောင်မြင်မှာဖြစ်ပါသည်။

(ကက)အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုကဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည် -

စဉ်	စီမံချက်(project)	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	ရွာချင်းဆက်လမ်းဖြစ်သောမြေသားလမ်းအား ကွန်ကရစ်ခင်းရန်	၁	A	A	A	A	A
၂	ပညာရေးကျောင်းဆောင်သစ်တိုးချဲ့ရေး	၂	A	A			
၃	ရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးတပ်ဆင်နိုင်ရေး	၃	A	A			
၄	ရွာရှိဆိပ်ခံတံတားအား ကွန်ကရစ်တံတားအဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်ရန်	၄	A	A	A	A	A
၅	ရွာတွင်းမြေသားလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်းမြှင့်တင်ရန်	၅	A	A	A	A	A
၆	ကာလရှည်ချေးငွေပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	၆	A	A	A	A	A
၇	ကျေးရွာ၏ပညာတတ်မြောက်မှုတိုးတတ်ရေး	၇	A	A			
၈	ကျေးရွာ၏ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတတ်လာစေရေး	၈	A	A	A		
၉	အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတတ်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း	၉	A	A			
၁၀	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး	၁၀	A	A	A	A	A
၁၁	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာတိုးတတ်ရေး	၁၁	A	A	A		

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေး ရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရမူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတတ်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏အကြံပြုချက်အရပြု စုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် ထိမှတစ်ဆင့်ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်းမှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေး မှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်အား ထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီ အစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါသည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင်မတ်ပဲကိုလည်းအနည်းငယ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းရေး အတွက် နည်းစနစ်များရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည်ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကိုခံနိုင်စွမ်း ရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုဝင်ငွေ လျော့နည်းမှုများဖြစ်စေပါသည်။ နည်းပညာ အသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးနည်းပညာအသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန က ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေး၊ ကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ အလယ်အလတ်တောင်သူများက မြန်မာ့လယ် ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်တွင် တစ်နှစ်(၂)ကြိမ်ချေးယူ၍ လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်ကြ သည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ် ကိုင်သူလည်းရှိကြပြီး သမဝါယမအသင်းမှ ချေးငွေကိုချေးယူကာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့်အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင် ရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်ခွန်များရရှိရာ အထူးသဖြင့် လူငယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော်၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှုတွင်အလွန်ပင်အားနည်းလှပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ ကွဲပြားနေသောလုပ်ငန်းအတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေးထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင်ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်ခက်ခဲပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်အချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာရေးဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှ သာယာကုန်းကျေးရွာအထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရရှိပါမည်။

(င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ဈေးမရှိပါ။ မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှာ မြေနေရာသတ်မှတ်၍ ဈေးဆောက် လုပ်ဖွင့်လှစ်ရောင်းချနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ဖွင့်လှစ်ရောင်းချနိုင်ပါက အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကျေးရွာ များမှ ရွာသူ/သာများအတွက်လည်း အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိပါမည်။

ပြည်နယ်တိုင်း-ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

ရက်စွဲ -

မြို့နယ် - ပုသိမ်မြို့နယ်

ကျေးရွာအုပ်စု - ငကွကျေးရွာအုပ်စု

ကျေးရွာ - သာယာကုန်းကျေးရွာ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၆	၃	၉	၁.၂၆%
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၆	၃၈	၆၄	၈.၉၆%
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၀	၂၂	၅၂	၇.၂၈%
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၈	၃၇	၈၅	၁၁.၉%
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၂၀	၂၁၄	၄၃၄	၆၀.၇၆%
၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၈	၂၂	၄၀	၅.၆%
စုစုပေါင်းလူဦးရေ		၃၄၈	၃၃၆	၆၈၄	၉၅.၇၆%
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - %			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ (၁) သာယာကုန်းကျေးရွာတွင် ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုတစ်စုလျှင် ၅ ယောက်နှုန်း။

(၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူလူဦးရေများထဲတွင် အလုပ်လက်မဲ့များပါဝင်နေကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၃) အလုပ်လုပ်နိုင်သူလူဦးရေထက်မီခိုသူလူဦးရေများကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင် ဦးရေ		
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး)					
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅၁				
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၂	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုငါးရေ		
	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၃	ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျော်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း					
	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း					
	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၆	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း					
	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၇	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း					
	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၈	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း					
	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည့်)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း					

	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၀	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဦးရေ		
၁၁	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၂	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၃	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(ဘဏ်နှင့်ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၄	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်အား					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					

၁၆	ပညာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၇	ကျန်းမာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်အား					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၈	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်အား					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၉	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သောလုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်အား					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၂၀	ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်လိုသူများ (ဥပမာ-Un;Ingo Computer)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်အား					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း					
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စုများမှာ နေ့စားအလုပ်ကိုင်စားသောက်သူများသာဖြစ်သည်။ ပင်စင်စားနှင့် ဝန်ထမ်းအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ လက်လီလက်ကားအရောင်းဆိုင်လေးများလည်းရှိသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော်လည်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်များသာစောင့်ပြီးလုပ်ရပါသည်။

(၁.၂.၂.) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊ မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
 ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား					
၂	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း-ရေချို/ ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျော်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှ ပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည့်)	နေ့စား					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လက်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

.....

(၁.၂.၂.) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊ မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား					
၂	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း- ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျော်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ် ခြင်း	နေ့စား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှ ပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည့်)	နေ့စား					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လက်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လစာ အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလုပ်သမားများပုံမှန်အလုပ်မလုပ်ရပါသဖြင့် အလုပ်ဝင်ငွေနည်းပါးသောကြောင့် ကြွေးမြီများတင် ကြောင်း အလုပ်ဝင်ငွေများ၊ ပုံမှန်ရရှိရန်အတွက် အလုပ်အကိုင်များလိုအပ်ပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ				
ယာမြေ/ တောင်ယာ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ				
ကိုင်း/ ကျွန်းမြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း၊ ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။
မှတ်ချက်။ ။ ရေရရှိသည့်နေရာအမျိုးအစား - ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လယ်ဧကများသော်လည်း မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမကောင်း
ပါသဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းပါးသည်။ သီးနှံအထွက်နှုန်းကောင်းမွန်လာအောင် ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့
အတွက် အတိုးနှုန်းသက်သာ သောချေးငွေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများလိုအပ်ပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်သူ (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)		
အခြားရင်းမြစ်များ		
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ		
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက် ဝင်အပင်များ)		

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

။

(၁.၃.၂) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု				
အိမ်အခြေအနေ				
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ				
ပိုင်ဆိုင်မှု				
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု				
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း				
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု				
အိမ်ထောင်စု -	(%)	(%)	(%)	(%)

ရင်းမြစ်... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုနည်းပါးကြောင်း ၊ ဆင်းရဲသောမိသားစုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော မိသားစုများကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှင့်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ခြေပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၂၅	၂၇.၁၅	ခေါင်းရွက်ဈေးသည်များ
၃ လနှင့် ၅ လအထိ	၂၀	၂၁.၈	လပေးယူစားသောက်ကြသည်
၆ လမှ ၁၂ လအထိ	၁၀	၁၀.၉	ဝန်ထမ်းများလပေးယူချေးစား

ရင်းမြစ်...ဥစ္စာဓန အဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ခြေပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စု ၁၃၅ အိမ်တွင် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင် စုမှာ ၉၁ အိမ်ရှိပါသည်။ ၎င်းအိမ်ထောင်စုများသည် ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုးသည်များနှင့် လပေးယူစားရသောသူများ ဖြစ်သည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ်နှင့် အထက်			
အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှု မရှိသော မသန်းစွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု	၂၀		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၅		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု	၅		

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။(၁) ဆင်းရဲသောအမျိုးသမီးဦးဆောင်သောမိသားစုများသည် အမျိုးသမီးဝင်ငွေ အလွန်နည်းပါးကြောင်း။

(၂) ဆင်းရဲသောမုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သော မိသားစုများသည်အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့်အလုပ်လုပ်နိုင်သောအချိန်နည်းပါးကြောင်း။

(၃) အခြားဒေသများသို့ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများမှာ မိမိတို့အလုပ်အကိုင်ဝင်ငွေ ရရန် အလုပ်သွားလုပ်ရကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု		
၂	သဘာဝရင်းမြစ်များ ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေး)		
၃	ရေကြီးခြင်း		
၄	မိုးခေါင်ခြင်း		
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း		
၆	မုန်တိုင်း		
၇	ငလျင်		
၈	မီးဘေး		
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ		
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု		

၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း		
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ		
၁၃	တီဘီရောဂါ		
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ		
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ		
၁၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု		
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း		
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်		
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိ/ရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။(၁)ရောဂါကူးစက်နိုင်မှုရှိကြောင်း။

(၂)တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှုများ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရသည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်		
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု		
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ		
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွာစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ		
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု		
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင်နေထိုင်သူများ		
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)		
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ		
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်		
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း		
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ		
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား		

၁၅	ဆေးစွဲသူများ		
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ		
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ		
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ		
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ		
၂၀	ကားသမား		
၂၁	အခြား		

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာသည် တောင်စပ်နှင့်နီးသောကြောင့် သဘာဝဘေး ဒဏ် ဖြစ်သော ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် အခြားရောဂါအချို့ကိုခံခဲ့ရပါသည်။ ။ ၎င်းအပြင်ရေဝပ်သောနေရာ ဖြစ် သည့် အတွက် ကလေးသူငယ် များဖြစ်တတ်သော သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါများလည်း နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်းဖြစ်ပေါ် နိုင်သည်။ ကျေးရွာသည်နေ့စား၊ ကျပ်ပန်းလုပ်သားများသောကြောင့် ၎င်းရာသီ အလိုက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားလာပါက ကလေးသူငယ်များအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုခံယူရသော နှောင့်နှေးခြင်းကြောင့် စားဝတ်နေရေးအပြင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အနည်းငယ် နှောင့်နှေးခြင်းဖြစ်စေနိုင်သည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့ အစည်း အမည်	အမျိုးအ စား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦး ဆောင် ဖွဲ့စည်း သူ များ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	မွေးမြူရေးသမ		၁၀	၂၀	၃၀	မွေးမြူရေးဆောင်ရွက်ရန်		
၂	စိုက်ပျိုးစရိတ် ချေးငွေ		၁၃	၈	၂၁	စပါးစိုက်ပျိုးရန်		
၃	ပြည်သူ့စစ်		၂		၂	လုံခြုံရေး		

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု-လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်
- (၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

- (၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်
- (၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

- (၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂)ခု အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တတ်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်ရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။
- (၇) သင် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂)ခု အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့။ ပုံမှန် အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့်တတ်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့စနစ်တကျထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊
- (၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးသမအဖွဲ့အစည်းသည် အတိုးနှုန်းသက်သာခြင်းကြောင့် အမှန်တကယ် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရာတွင် အဆင်ပြေမှုရှိသည်။ သို့သော်အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာ ရရှိခြင်း၊ ချေးငွေလုံလောက်မှု မရှိခြင်းကြောင့် အမှန်တကယ်အလုပ်လုပ်ကိုင်လိုသော အိမ်ထောင်စုများမှာ အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်ရပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာအတွင်းတွင် အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်

အဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် စုပေါင်းလုပ်ငန်းများကို တတ်စွမ်းသလောက်ကြိုးစားလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သာယာကုန်းကျေးရွာသည် ပြင်ပဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းမရှိသော်လည်း

ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့်စပါးဘဏ်များ၊ ဆေးဆိုင်၊

ကျေးရွာလမ်းအပြင်၊ ဝန်ထမ်းအိမ်ယာ များကို အားကြိုးမာန်တတ်ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ရပါသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈၄	၆၂.၁၆	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၄	၂.၉၆	ဆင်းရဲသောတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၁၃	၉.၆၂	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကကြား	၂၃	၁၇.၀၂	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧကအထက်	၁၁	၈.၁၄	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၃၅	၉၉.၉၀	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရှိ အိမ်ထောင်စု (၁၃၅)စု အနက်၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု ဦးရေ(၅၁)စု ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း မြေယာပိုင်ဆိုင်သူများ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှာ လယ်ယာလုပ် ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ကျန်ရှိသောမြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုဦးရေမှာ(၈၄)စု ဖြစ်ပါသည်။ ဤမြေယာမဲ့သော အိမ်ထောင်စုများ သည် လယ်လုပ်သားအငှားများဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ+

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				
၄	ဆည်မြောင်း				
၅	အဝီစိတွင်း				
၆	လက်ငင် ရေတွင်း				
၇	စိမ့်စမ်းရေ				
၈	ချောင်းရေ		၇၀ဧက		
၉	အခြား				

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လက်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာ၏ ရေအရင်းမြစ်မှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာမှာ (၇၀)ဧက ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စပါးများရိတ်သိမ်းပြီး ဆောင်းရာသီအချိန်တွင် စပါး၊ မတ်ပဲ စသည့် မိုးရာသီတွင် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါ သည်။ ဤသို့စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများအတွက်လိုအပ်သော ရေကို ရွာအနီးရှိချောင်းမှ ရေကိုစက်ဖြင့်စုပ်ယူပြီး တင်သွင်းရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ညသန်းခေါင်မှဒီရေတတ်လျှင် လယ်သမားများသည် လယ်တဲတွင်သွားရောက်ပြီး ညစောင့်နေရပါ သည်။ ဤသို့ အချိန်မတော်လယ်ထဲသို့သွားရခြင်းကြောင့် လယ်သမားများအတွက် မြေအန္တရာယ်၊ လူအန္တရာယ်စသည့် များကိုပူပင်ရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃.) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ဧက		သွင်းအားစုလိုအပ် ချက်(နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ်ရရှိ မှု(နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ် ချက်
		ယူနစ်	အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၄၁၉.၁၂		၄၀	၅၀						

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သာယာကုန်းကျေးရွာရှိ လယ်သမားများ၏ အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းမှာ စပါးစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မတ်ပဲစိုက်ပျိုးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိလယ်ဧက (၄၁၉.၁၂)ဧကသည် စပါးစိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းမှ ပြုလုပ်သော စပါး၏ အထွက်နှုန်းမှာ အနည်းဆုံး (၄၀)တင်း၊ အများဆုံး (၅၀)တင်းဖြစ်ပါသည်။ လယ်လုပ်ငန်း၏ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်မှာ အမြင့်ဆုံးအခြေအနေဖြစ်ပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာ အနိမ့်ဆုံးအခြေအနေ တွင်ရှိပါသည်။ ဆောင်းရာသီအချိန်တွင် လယ်ဧက(၅၀)သည် မတ်ပဲများကိုစိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ မတ်ပဲ၏ အထွက်နှုန်းမှာ အနည်းဆုံး (၁)ဧကလျှင် (၅)တင်း၊ အများဆုံး (၁)ဧကလျှင်(၁၅)တင်း ဖြစ်ပါ သည်။ မတ်ပဲ၏သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်မှာ အမြင့်ဆုံးအခြေအနေဖြစ်ပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာ အလယ်အလတ်အခြေ အနေတွင်ရှိပါသည်။ ဤသို့အထွက်နှုန်းနည်းရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်း အရင်းမှာ မြေပမာဏများအတွက်လိုအပ် သောအာဟာရဓါတ်လျော့နည်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးသည့် နည်းပညာ ရရှိမှုလည်း အားနည်းနေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်ကရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကရိယာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်	မှတ် ချက်
	တစ် ဦး ချင်း ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေ အ တွက်	လယ် သမား ဦးရေ	အရေ အ တွက်	လယ် သမား ဦးရေ		
ထွန်စက်							
လက်တွန်းထွန်စက်							
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းစက်							
ခြွေလှေ့စက်	၇						
ရေစုပ်စက်	၂၄						
ခြေနင်းရေတင်စက်							
မြက်ရိတ်စက်							
အခြား							

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာရှိ လယ်သမားများသည် လယ်ထဲတွင်အသုံးပြုသည့် စက်ကိရိယာ များကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်လျက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ လယ်ထဲတွင်အသုံးပြုသော စက်အမျိုးအစားများမှာ တစ်ဦး ခြင်းပိုင် ထွန်စက် (၄) လုံး၊ လက်တွန်းထွန်းစက် (၇)လုံး၊ ရေစုပ်စက် (၂၄)လုံးရှိပါသည်။ လယ်ထဲတွင်အသုံးပြုနိုင် သောအစေ့ချက်ကိရိယာများ ကျေးရွာပိုင်လက်တွန်း၊ အစေ့ချသည့် စက်(၁) လုံးကိုပိုင်ဆိုင်လျက်ရှိပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိမှု)	
မြေစီမံဇာ	
ရေရင်းမြစ်	
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	
အော်ဂဲနစ်/ခါတုပိုးသတ်ဆေး	
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	
သွင်းအားစုဈေးကွက်	
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	
အခြား	

ရင်းမြစ်... ဦးအုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာရှိ လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော လယ်သမားများ သည် ၎င်းတို့၏လယ်ယာမြေတွင်သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် လိုအပ်သောအရင်းအမြစ် များကို ပံ့ပိုးပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ သဘာဝမြေဩဇာကို အသုံးပြုရန်အတွက်လိုအပ်သော နည်းပညာ ဖော်စပ်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ထွက်ရှိလာသော သီးနှံများအတွက် ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်း ဈေးကွက်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ သာယာကုန်းကျေးရွာ၏ တည်နေရာသည် မြို့နှင့် အလှမ်းဝေးပြီး ကုန်းလမ်းအားဖြင့်လည်း ကားလမ်းမကြီးနှင့် အလှမ်းဝေးသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဤသို့အား ဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများစွာလိုအပ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ လက်လှမ်းမီမှု	
မြေဆီ ထက်သန်မှု	
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမီမှု	

စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မီရရှိ အသုံးချနိုင်မှု	
လုပ်သားရှားပါးမှု(ကျွမ်းကျင်သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	
ရေရင်းမြစ်များ လက်လှမ်းမီမှု	
မိုးရေမလုံလောက်မှု	
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	
အခြား	

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် အဓိကတွေ့ကြုံရသော သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် စိန်ခေါ်မှုမှာ သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးရန်လိုအပ်သော သဘာဝမြေဩဇာဖော်စပ်သည့် နည်းပညာ၊ စပါးပင်များကို ဖျက်စီးနေသည့် ရောဂါပိုးများကိုနှိမ်နင်းရန်အတွက် အသုံးပြုမည့် သဘာဝအတိုင်း အသုံးပြုနေသောစပါး ဖျက်ပိုးဆေးများကို ဖော်စပ်သည့် နည်းပညာများလိုအပ်ပါသည်။ ထွက်ရှိလာသော သီးနှံများကိုဈေးကွက်သို့ ရောင်းချရန်အတွက် ကျေးရွာ၏တည်နေရာသည် မြို့နှင့်အလှမ်းဝေးသောကြောင့် ကျေးရွာရှိလယ်သမားများထံသို့ မြို့မှကုန်သည်များမှာ ဈေးနှိမ်ပြီး စပါးများလာရောက်ဝယ်ယူနေကြသည် ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဤသို့သော်အခက်အခဲ ပြဿနာများနှင့် စိန်ခေါ်မှု များကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာနှင့် အသိပညာဗဟုသုတများကို ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်နွား			
နို့စားနွား			
မြင်း			
ကျွဲ			
မြည်း			
လား			
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်			
ကြက်			
ဘဲ			

နွားနောက်			
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏာန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
အခြား			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စု(၁၃၅)စုသည် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၄၅)စုသည် ခိုင်နွားအကောင်ရေ(၁၀၀)ကို ပိုင်ဆိုင်ပြီး အိမ်ထောင်စု (၅)စုမှာ ကျွဲ (၂၄)ကောင်ကို ပိုင်ဆိုင်လျက်ရှိပါသည်။ ဆိတ်မွေးမြူသော အိမ်ထောင်စု(၄)စုမှာ ဆိတ်(၂၄)ကောင်ကိုပိုင်ပြီး ဝက် (၁၇၈)ကောင်ကို အိမ်ထောင်စု (၈၅)စုက ပိုင်ဆိုင်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၇၂)စုမှာ ကြက်(၄၆၆)ကောင် ကိုပိုင်ဆိုင်ပြီး ဘဲ(၂၆၄)ကောင်ကို အိမ်ထောင်စု (၂၃)စုမှ ပိုင်ဆိုင်ပြီး ငါးကန်ကိုအိမ်ထောင်စု (၁)စုက ငါးကန်(၂)ကန်ပိုင်ဆိုင် လျက်ရှိပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို နည်းစနစ်တကျပြုလုပ်သော နည်းပညာဖြင့်မွေးမြူခြင်း မဟုတ်ဘဲ မိရိုးဖလာအတိုင်းသည် မွေးမြူနေကြသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတတ်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတတ်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	
ရေရရှိမှု	
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	
ချေးငွေ	
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်	
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	
ချေးငွေ	

သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	
အခြား	

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ရှိမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်း မဟုတ်ဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာမွေးမြူနေကြပါသည်။ ဤသို့မွေးမြူသော တိရစ္ဆာန်များတိုးတတ်မှုနှုန်း ရှိရန် အတွက်လိုအပ်သောဝန်ဆောင်မှုများ ရှိပါသည်။ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရန်အတွက် စားကျက်မြေ၊ ရေရရှိမှု၊ မျိုးတိရစ္ဆာန်များလည်းလိုအပ်ပါသည်။ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရန်အတွက် နည်းစနစ်များလည်း လိုအပ်ပြီး ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု အခွင့်အလမ်းများလည်းလိုအပ်ပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမီမှု	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကုဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သာယာကုန်းကျေးရွာအတွင်းရှိ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ၏ အဓိကကြုံတွေ့ရသော ပြဿနာများမှာ အချိန်အခါမဟုတ် တိရစ္ဆာန်များ အသက်ဆုံးရှုံးသွားသည်အထိ ဖြစ်နေပါသည်။ ဤသို့သော ရောဂါကူးစက်မှုကိုကာကွယ်ရန်အတွက် လိုအပ်သောကာကွယ်ဆေးများ၊ နည်းပညာများလိုအပ်ပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ရန်အတွက် ချေးငွေများကို အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ချေးယူနိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်း	
ငါး၊ ပုစွန်အအေးခန်း	
ကားလုပ်ငန်း	

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာအတွင်းတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ လက်သမား၊ ပန်းရံသမား(၄)ဦး၊ စက်နှင့်ဆိုင်ကယ်ပြင်သောသူ (၂)ဦး၊ လက်လီလက်ကား ဈေး ရောင်းသောအိမ်ထောင်စု(၄)နှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအားဖြင့် ကျန်းမာရေးလုပ်သား(၁)ဦး အရံသားဖွား (၁)ဦး၊ ပညာရေးဝန်ထမ်း(၉)ဦးရှိပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သောမိသားစုများ၏ ရပ်တည်နိုင်မှု အခြေအနေမှာ အနိမ့်ဆုံးအခြေအနေတွင် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဝန်ထမ်းအလုပ်သမားဦးရေ(၁၂၀)ဦး ဖြစ်ပါ သည်။ မိသားစုများ၏ စားဝတ်နေရေးအခြေအနေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည် ပြည်တွင်းပြည်ပသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင် နေရသောသူများသည် မိသားစုများ၏ စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေစေရန်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။

ဇယား (၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

.....။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေပြောင်းလုပ်သား တစ်ဦး အနည်းဆုံး ရှိသောအိမ်ထောင်စု										
၂	ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင် သောကျေးရွာလူဦး ရေ										
	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေပြောင်းမှုကာလ										
၃	၃ လအထိ										
	၆ လအထိ										
	၁၂ လအထိ										
	၁၂ လအထက်										

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ် သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာအတွင်းရှိ ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အဓိက အကြောင်းအရင်းမှာ ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာ လုပ်ငန်းမရှိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမရှိ၊ အနီးအနားရှိနေ့စား အလုပ်များခေါ်ယူမှု နည်းသောကြောင့် ပြည်တွင်းပြည်ပသို့ထွက်ပြီး အလုပ်ရှာဖွေနေရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့သွားရခြင်းမှာလည်း မိသားစုများ၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် မိသားစုများ၏ ပညာရေးအဆင်ပြေစေရန်အတွက်ဖြစ်ပြီး ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သော အချိန်ကာလအားဖြင့် ၁၂-လ အထက်များသာဖြစ်သည်။

(၂.၃.၂) ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှုမရှိသည့် အကြောင်းအရင်း	

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ လိုအပ်သောဝင်ငွေ ကို အလုံအလောက်မရနိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

(၂.၃.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	%ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်					
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)					
	- ဘဏ်					
	- လူကြိုဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ လူကြိုဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					
	- ဘဏ်နှင့် လူကြိုဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ဘဏ်နှင့် လူကြိုဖြင့် လွှဲပို့ခြင်း					

ရင်းမြစ်... (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သယာကုန်းကျေးရွာရှိ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများ၏ ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုရသော အိမ်ထောင်စု မှာ(၄၂)စုဖြစ်ပြီး ပြန်ပို့ငွေကိုဘဏ်ဖြင့် ပို့ပေးသောအိမ်ထောင်စုမှာ (၉) စုဖြစ်ပြီး လူကြိုဖြင့်လွှဲပို့သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၃၃)စုဖြစ်ပါသည်။

၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွားအဝေး(မိုင်)		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ		
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု		
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှု		

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လက်လုပ် လက်စားနှင့် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သယာကုန်းကျေးရွာ၏ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုအခြေအနေမှာ ပုသိမ်မြို့သို့ ရေကြောင်းဖြင့် (၃) နာရီခရီးဖြစ်ပါသည်။ သလပ်ခွါကျေးရွာသို့ ဆိုင်ကယ်၊ စက်လှေဖြင့်လည်း ကုန်ခြောက်များကို သွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိဈေးဆိုင် အဆောက်အအုံ တည်ဆောက်မှုအခြေအနေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည် ကျေးရွာအတွင်းရောင်းချပေးသော ကုန်စည်အမျိုးအစားများမှာ မီးဖိုချောင်သုံး စားသောက်ကုန်များဖြစ်ပါသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)					
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ					
အခြား					

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သာယာကုန်းကျေးရွာရှိ အလုပ်သမားများအတွက် ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းမှ ငွေကြေးချေးယူနိုင်သည့် ဘဏ်အမျိုးအစားမှာ စိုက်ပျိုးရေး သမ မှ ချေးယူပေးသည့် ဘဏ်အမျိုးအစားဖြစ်ပြီး မွေးမြူရေး သမဘဏ်မှာ လယ်သမားများသာမက လက်လုပ်လက်စားများ အတွက် ငွေချေးပေးနေသည့်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည့် အချိန်ကာလနှင့်အတိုးနှုန်း မှာ(၆)လလျှင် တစ်ကြိမ်ပြန်လည်ပေးဆပ်ရပြီး အတိုးနှုန်းမှာတစ်ကျပ်နှင့်ပြားငါးဆယ်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ရွှေဖြင့်အပေါင်ပေးလျှင် ၃လလျှင် တစ်ကြိမ်(၅)ကျပ်တို့ဖြင့် ချေးပေးနေပါသည်။ အပေါင်ခံပစ္စည်းမပါဘဲ ချေးငွေသက်သက်ယူလျှင် ၁၀ ကျပ်တိုးဖြင့် ချေးယူနေရပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ		
အပင်မျိုးစိတ်များ		
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု		

ရေရင်းမြစ်		
ငါးမျိုးကွဲများ		
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ		
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု		

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများမှာ စိုက်ပျိုးရရှိမှုအခြေအနေမှာ အနိမ့်ဆုံးအခြေအနေတွင် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ ပြန်လည်အသုံးပြုပုံ စီမံခန့်ခွဲမှုပုံစံမှာ အလယ်အလတ်တွင် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လယ်ယာမြေအတွက် လိုအပ်သောမြေဩဇာကို အချို့သောလယ်သမားများသည် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုနေပါသည်။ ဤသို့အသုံးပြုမှုမှာလည်း လယ်ယာမြေများအတွက် လုံလောက်သော အခြေအနေသို့ မရောက် ရှိနိုင်သေးချေ။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာတတ်ရောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ				
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး				
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ				
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း				

ရင်းမြစ်... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ သာယာကုန်းကျေးရွာ၏ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှုအခြေအနေမှာ ဇယားကွက်အတွင်းရှိ ကောက်ယူထားသောလူဦးရေမှာ(၄၅၅)ဦး ဖြစ်သည် အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သာယာကုန်းကျေးရွာသည် မူလတန်းမှအလယ်တန်းအထိ ကျောင်းရှိသည့်အတွက် အလယ်တန်းအဆင့် ပညာရေးကို သင့်ယူရရှိနိုင်မှုနှုန်းမှာ ပိုများနေပါသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အထက်တန်းပညာနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာကို ပုသိမ်မြို့သို့သွားရောက် သင်ယူနေရသည်။ ဤသို့ဝေးလံသောနေရာသို့သွားရောက်၍ ပညာကိုဆည်းပူးရန်အတွက် အခက်အခဲရှိသောကြောင့် အထက်တန်းပညာကုန်ပြီးဆုံးသည့်အထိ လူတိုင်းမသင်ယူနိုင်ခဲ့ပေ။ တက္ကသိုလ်ပညာကိုလည်း အထက်တန်းပညာပြီးဆုံးသူတိုင်း မသင်ယူနိုင်ခဲ့ပါ။ တက္ကသိုလ်ပညာကို မသင့်ယူရသည့် အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေး ဖူလုံမှုမရှိသည့်အတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပသို့သွား၍ အလုပ်ရှာဖွေရခြင်း ဖြစ်သည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း (၅-၉ နှစ်)				
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄ နှစ်)				
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)				
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား/သူ				

ရင်းမြစ်... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာရှိ ကျောင်းသူကျောင်းသား စုစုပေါင်း (၁၆၆) ဦးသည်ပညာ သင်ကြားနေကြသူများဖြစ်သည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)						
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု						
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊ အမြင့်)						
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး						
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/ မရှိ)နှင့် ကျောင်း အိမ်သာ အခြေအနေ						
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့်ကြိမ်ရေ)						
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်						
ကျေးရွာခန့်						

ရင်းမြစ်... (၁)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းသည် ကျေးရွာနှင့် ၂-ဖာလုံခန့်သာ ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစားမှာ (၉၀'၊ ၆၀'၊ ၆၀') အနံ (၃၀'၊ ၃၀'၊ ၃၀') အမြင့် (၁၈' ၁၈' ၁၈') သုံးလုံးရှိပါသည် ကျောင်း၏ လက်ရှိတည်ဆောက်ထားရှိမှု အခြေအနေမှာ သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ ဖြစ်ပြီး အခင်း၏ လက်ရှိအနေအထားမှာ မြေပြင်ပေါ်တွင်သာ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ ပညာသင် ကြားနေရပါသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ကျောင်း၏ လက်ရှိ အလိုအပ်ဆုံးအရာမှာ ကြမ်းခင်းကိုတမံတလင်း အဖြစ် ပြုလုပ်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျောင်းသားများကိုလည်း အာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	
တပည့်-ဆရာအချိုး	

မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်း မီမှု	
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	

ရင်းမြစ်... (၁)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု(၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သာယာကုန်းကျေးရွာရှိ ကြုံတွေ့နေရသော ပညာအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများမှာ ကျောင်းသားဦးရေများပြီး ဆရာ/မ (၉)ဦးသာရှိသည်။ သာယာကုန်းကျောင်းသည် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်း အထိ ပညာသင်ယူနိုင်ပြီး ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျောင်းသူ/သားများသာမကဘဲ အုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာများမှ ကျောင်းသူ/ သားများလည်း လာရောက်ပညာဆည်းပူးနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကျောင်းသုံး စာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာမှာ လုံ လောက်မှုရှိပါသည်။ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှုလူတိုင်းမရရှိနိုင်ပေ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကလေးဦးရေများပြီး အားကစားပစ္စည်းမှာ နည်းနေသည့်အတွက်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းမိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍသည်အလွန်အရေးကြီးလျက် ရှိပြီး မိဘဆရာအသင်းကြီးသည် ကျောင်းအတွက်အလွန်အရေးပါသော ကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက်/သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော				
၂	သွေးလွန်တုတ်ကွေး				
၃	ငှက်ဖျား				
၄	အသက်ရှူလမ်းကျောင်းကူးစက်ရောဂါ				
၅	AIDS,HIVလိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ				
၆	တီဘီ				
၇	ဆီးချို				
၈	သွေးတိုး				
၉	အသဲရော(အေ၊ဘီ၊စီ)				
၁၀	အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ				

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု(၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သာယာကုန်းကျေးရွာအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး အဖြစ်များသော ရောဂါများ မှာသွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပါသည်။ သွေးတိုးရောဂါသည် သက်ကြီးပိုင်းအမျိုးသမီးများတွင်သာ

ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု - ဆေးဝါး - သိုလှောင်ပုံစံ - အအေးခန်းစနစ် -	
----------	--	--	--------------------	--	--

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာသည် ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ယခင်ကသွားဖွားဆရာမတစ်ဦးရှိပါသည်။ ယခုတွင် ၎င်းမှာ သက်ပြည့်ပင်စင်ကိုယူပြီး ဖြစ်သည်။ လက်ရှိကျေးရွာအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျန်းမာရေး လုပ်သားနှင့် အရံသွားဖွားများသာရှိသည်။ အထောက်အပံ့ပစ္စည်းများဖြင့် ကျန်းမာရေးဌာနမှ သီးသန့် ထောက်ပံ့ပေးသော ဆေးဝါးများမရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်းရှိသော ဆေးဆိုင်မှ ဆေးရောင်းချပေးသော ဆေးဝါးများကိုသာ ဝယ်ယူအသုံးပြုနေရပါသည်။

(၂.၉) ရေနံပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/ လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၃					
အဝီစီတွင်း/စက်တပ်	-		ရှိ	ရှိ	ရှိ	
အဝီစီတွင်း/တုံကင်	၉		ရှိ	ရှိ	ရှိ	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-					
မြစ်/ချောင်း	၁					
ရေကန်	-					
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-					
အခြား						

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ ကျေးရွာအတွင်းသောက်သုံးနိုင်မှုအခြေအနေမှာ ယခင် ၁၀ - နှစ် အတွင်းမှာ နတ်ကုန်း၊ နားကြကုန်း စသည့်ရွာများတွင် သောက်ရေကိုသွားရောက်ခပ်ယူနေရပါသည်။ ရွာအတွင်းရှိ ရေတွင်းများမှာ သောက်ရေမရရှိနိုင်ချေ သုံးရေသာရရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိအသင်းတော်မှ ဦးဆောင်ပြီး အဝီစီတွင်းတူးယူရမှစ၍ သောက်ရေကိုစတင်ရရှိပါသည်။ သောက်ရေအဆင့်အထိရရှိရန် တွင်းထဲရှိရေကို ထုတ်ယူပြီးရေစစ်သော ကိရိယာဖြင့် စစ်ယူမှသာတိုက်ရိုက်သောက်သုံးနိုင်ပါသည်။ အစီအစဉ်တွင်းရေအတွင်းမှရေသည် သံချေးနံထွက်သည့်အတွက် ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်အ

မျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၇၇	
ကျင်းအိမ်သာ	၃	
မြေပေါ် အိမ်သာ	၂	
တောထိုင်	၂၃	
စုစုပေါင်း	၁၀၅	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ သာယာကုန်းကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများသည် သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေအားဖြင့် အိမ်တိုင်းတွင်ဆောက်လုပ်ထားသည့်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အိမ်သာ အမျိုးအစားများမှာ အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် ဇယားအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ သန့်ရှင်းမှုအခြေအနေအား ဖြင့်ကြည့်လျှင် လူတိုင်းအိမ်တိုင်းတွင် ယင်လုံအိမ်သာကို ဆောက်လုပ်နိုင်ရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား၊ မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား (၃၉) ကျား၊ မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

စဉ်	ကျား၊ မ ရေးရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက်/ သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်တွင် အမျိုးသမီး တတ်ကြွစွာပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ		
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တတ်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ		
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/ အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ		မရှိ	
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုများဆိုင်ရာအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု		မရှိ	
၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သာယာကုန်းကျေးရွာတွင် ကျား၊မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသမီးများ တတ်ကြွစွာပါဝင်လျက်ရှိပြီး ခေါင်းဆောင်မှုပိုင်းတွင်လည်း အမျိုးသမီးများပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်း တတ်ကြွစွာပါဝင်လျက်ရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေး/အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ်အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများမရှိပါ။ အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု နည်းပါးပါသည်။ အကြမ်းဖက်မှုနှင့်ပတ်သက်သော ဥပဒေအကြောင်းအသိပညာများကို ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၁၀) အခြေခံအဆောက်အအုံများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့ သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပတ်လုံး	
ရွာတွင်လမ်း	၁	ဆိုး				
ချဉ်းကပ်လမ်း	၃	ကောင်း				
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး				
အခြား						

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။
..... ။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့ သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	အလျား ၂၀× ၆၀ အနံ	ဆိုး			✓
ကွန်ကရစ်တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					
အခြား					

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။
..... ။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း		၂		✓
ပင်လယ်ရေကြောင်း				
အခြား				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ “လှေ၊ သမ္ဗန်
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။.....

၂ - မော်တော်

၃ - သင်္ဘော

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက် ဘီး	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၁	-	၁၅	၄၈	-	-	၄၈

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။.....

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း			
ဆိုလာစနစ်			
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ			
အခြား			

ရင်းမြစ်... (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။.....

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၇၁	၁၉	၄	၁	၂၆

ရင်းမြစ်... (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။.....

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်း မီမှု	

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။.....

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ	
အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု	
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	
လူထုအခြေပြု	
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး	
အစီအစဉ်	
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။.....

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ်/သာမန်				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁ ၊ သာမန် ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။.....

သာယာကုန်းကျေးရွာ၊ ငက္ကကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ဝင်များ စာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးညိုမင်း	ဦးဖိုးသောင်း	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၇၈၃၉၅	၅၇	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉၇၈၁၄၃၇၄၁
၂	စောအယ်နေသော	စောသောသော	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၈၇၄၇၆	၃၃	အတွင်းရေးမှူး	၀၉၇၉၄၅၃၄၇၉၁
၃	နော်အဲနာရွှေ	ဦးထွန်းရွှေ	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၇၈၄၆၂	၅၁	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉၇၈၃၈၁၉၀၂၇
၄	စောဟာရီ	ဦးလဲဘတ်	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၇၈၅၄၀	၆၀	သော့ကိုင်	၀၉၇၉၁၂၁၆၄၅၁
၅	စောထူးဝေါ	စောယိုးအာ	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၇၉၂၅၉	-	။	၀၉၄၂၅၁၃၄၈၃
၆	စောမဲကြီး	ဦးရေကျော်	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၈၂၄၆၉	၆၀	အဖွဲ့ဝင်	၀၉၇၈၃၈၂၂၈၈၃
၇	စောခင်ရွှေ	ဦးရေကျော်	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၈၂၅၅၈	၆၅	။	၀၉၇၇၀၉၆၇၁၂၂
၈	နော်ပုလေး	ဦးစံကွမ်း	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၃၈၈၈၄	-	။	-
၉	စောအယ်ပွဲ	စောဖိုးတာဆီ	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၆၂၁၂၃	၄၀	။	၀၉၇၉၁၉၈၆၃၇၉
၁၀	စောခရစ္စတိုဘာ	စောယိုးအာ	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၇၈၄၀၆	၅၀	။	၀၉၇၇၄၁၄၅၂၈၆
၁၁	စောလဲ့ခေ	ဦးချစ်ခင်	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၈၈၂၂၂	၄၉	။	၀၉၇၈၃၈၁၉၀၂၈
၁၂	စောတိုင်းချစ်	ဦးဖိုးဘီ	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၈၇၃၆၅	၄၀	။	၀၉၇၇၀၆၀၃၉၅၁
၁၃	စောကိုလှသူ	ဦးကံလှ	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၇၈၇၀၇	၆၆	။	၀၉၂၆၄၈၀၈၈၆၀
၁၄	နော်လူးဝိ(စ်)	ဦးလဲဘတ်	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၇၈၃၉၇	၅၄	။	၀၉၃၅၉၉၀၀၄၆
၁၅	နော်ဖဲမေ	ဦးဘကြယ်	၁၄/ပသန(နိုင်)၀၇၉၀၃၁	၆၁	။	၀၉၂၆၄၀၅၇၈၈၁